

РЕШЕНИЕ

№ 16812

гр. София, 13.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 13.06.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **11442** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 КСО във вр. с чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на Н. С. Т., ЕГН [ЕГН], с посочен в жалбата съдебен адрес, чрез адв. А. Т. срещу Решение № 2153-21-204/01.11.2023г. на директора на ТП на НОИ С. – град.

Жалбоподателката оспорва продължителността на зачетения ѝ стаж втора категория. Според нея административният орган неправилно е приел, че категорията труд за периода от 01.01.2000 г. до 13.04.2005 г., положен при осигурителят „Колора“ АД – [населено място] е трета категория. Според жалбоподателя неправилно и необосновано е прието, че Н. Т. не отговаря на изискванията на чл.69б, ал.2 от КСО за наличие на 15 години осигурителен стаж, положен при условията на втора категория труд и е постановен отказ за отпускане на пенсия на това основание. Счита, че при преценка правото на пенсия неправилно осигурителният ѝ стаж за периода от 01.01.2000 г. до 31.12.2003 г. и от 13.04.2004 г. до 13.04.2005 г., положен като „лаборант“ в „Колора“ АД, е зачетен от трета, вместо от втора категория труд по чл.2, т. 10, б ”б” от Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране /НКТП/. Цитира посочената разпоредба и твърди, че извършваната от Н. Т. дейност попада в обхвата на втора категория труд, макар и не изрично посочена, както и че неправилно е прието, че съобразно длъжността, която е заемала - лаборант в Отдел „Качество и технически контрол”, същата не е непосредствено заета в производството на бои и лакове и е работила извън цеха за производство. Твърди, че е работила като лаборант

в „Колора“ АД в продължение на 17 години, 1 месец и 19 дни и е осигурявана за втора категория, като не става ясно защо не е категоризиран от втора категория целият ѝ осигурителен стаж, а само 13 години, 1 месец и 20 дни. Според жалбоподателя при категоризиране на осигурителния стаж за периода от 01.01.2000 г. до 31.12.2003 г. и от 13.04.2004 г. до 13.04.2005 г. не са взети предвид приложените писмени доказателства. Въз основа на изложеното в жалбата е направено искане за отмяна на обжалваното решение. В съдебно заседание, жалбоподателя се явява лично и с адв. Т., поддържат жалбата на основанията посочени в нея, претендира разноски, представя списък с разноските.

Ответната страна - Директорът на ТП на НОИ – С.-град, чрез процесуалния си представител юриск. М., изразява становище за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административният съд, като прецени доказателствата по делото, както и доводите и възраженията на страните, приема за установено следното:

Административното производство е започнало по повод заявление вх. № 2113-21-5930/17.08.2023 г. на Н. С. Т., с което е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Към заявлението, съгласно чл.2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ е приложила изискуемите документи, удостоверяващи осигурителен стаж и осигурителен доход, а именно:

- 1. Удостоверение обр.УП-3 № ИД-01-05-01 -04/05.01.2004г.,издадено от „Колора“ АД - [населено място] за периода от 11.11.1986 г. до 31.12.2003 г. - 17г. 01. Месеца и 19 дни с отразен осигурителен стаж на длъжност „лаборант“.
- 2. Удостоверение обр.УП-3 № ИД-56/21.08.2007г.,издадено от „Колира“ АД, [населено място] за периода от 13.04.2004 г. до 13.04.2005 г.- 1г.0мес. и 0 дни на с отразен осигурителен стаж на длъжност „лаборант“

Записът в трудовата книжка е заверен за периодите: от 11.11.1986 г. до 31.12.2003 г. е обща продължителност на стажа 17 години 01 месец и 19 дни. на длъжност лаборант и от 13.04.2004 до 13.04.2005 с продължителност на стажа 01 г. 0м. 0 дни на длъжност лаборант.

В цитираните документи от осигурителя не е направен запис относно категорията труд, по която е положен осигурителният стаж.

Издадено е Разпореждане № [ЕГН]/72 от 12.09.2023 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/, с което е отказано да бъде отпусната лична пенсия за осигурителния стаж и възраст на Н. С..

За да издаде процесното разпореждане Длъжносто лице към ПО е приело, че към дата на заявление 17.08.2023г. Н. Т. има навършена възраст от 55г.04м. 00д. и положен осигурителен стаж както следва:

от първа категория труд - 00г. 00м. 00 дни от втора категория труд - 13г. 01м.20дни от

трета категория труд - 18г. 03м. 22 дни

С разпореждането е прието, че съгласно чл.104 от КСО общият осигурителен стаж към трета категория труд е 34г. 08м. 25дни. Сборът от осигурителения стаж и възраст е 90 точки 00 месеца и 25 дни.

Изложени са мотиви, че съгласно чл. 69б ал.2 жените имат право на пенсия, ако са работили 15 години при условията на втора категория труд, имат навършена възраст за 2023г. 55 години и 04 месеца и сбор от осигурителен стаж и осигурителна възраст 94 точки.

Съгласно чл.68 ал.1-2 от КСО право на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на 62 години за жените и осигурителен стаж 36 години и 04 месеца за календарната 2023 година.

В резултат, на лицето следва да бъде отказана исканата от него пенсия, тъй като:

По чл.69б ал.2 от КСО, има необходимата възраст 54г. и 04м., но няма 15 години при условията на втора категория труд и няма сбор от осигурителен стаж и възраст 100 точки.

По чл.68 ал.1-2 също не може да ѝ се отпусне пенсия, тъй като няма изискуемата възраст за жените за 2023г. - 62г.

Разпореждането е оспорено с жалба вх. № 1012-21-976 от 03 10.2023 г. на Н. С. Т.. Във връзка с предявената по административен ред жалба, в хода на контролното административно производство по чл.117 от КСО е изискана проверка на разплащателната документация на осигурителя „Колора” АД, НИПКИ, Химпроект [населено място], приета и съхранявана в Обединен осигурителен архив на НОИ, [населено място], резултатите от която са отразени в писмо изх.№ 5531-09-3122/1 от 19.10.2023 г. на началник на отдел „Обединен осигурителен архив” [населено място] към ТП - К.. Съгласно данните в разплащателната документация на осигурителя, за спорния период Н. С. Т. е полагала труд, както следва: м.01 - м.12.2000 г. - на длъжност лаборант; м.01.2001 - м.02.2001 г. - на длъжност лаборант, отдел „Качество и технически контрол”; м.03.2001 - м. 12.2002 г. - на длъжност заместник началник отдел, отдел „Качество и технически контрол” ; м.01.2003 г.- м. 12.2003 г. - на длъжност лаборант, отдел „Качество и технически контрол”; м.04.2004 - м.04.2005 г. - на длъжност лаборант, отдел „Качество и технически контрол”, като в същата е отразен и процента на осигурителните вноски за сметка на осигуреното лице. При проверката е установено, че в „Регионален архивен център” [населено място] не е налице друга информация относно положения от жалбоподателката труд.

В резултат на горното е издадено и Решение № 2153-21-204/01.11.2023г. на директора на ТП на НОИ С. – град.

За да издаде процесното Решение директора на ТП на НОИ С. – град е приел, че категоризирането на труда при пенсиониране за периода до 31.12.1999 г. е регламентирано в Правилника за категоризиране на труда при пенсиониране (ПКТП)

(отм. 01.01.2000 г.). Действаща нормативна уредба за категоризиране на труда при пенсиониране за времето след 01.01.2000г. е Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране (НКТП) и Инструкция № 13/ 31.10.2000 г. за нейното прилагане. Инструкцията определя обхвата на НКТП и изискванията за категоризиране на труда на работещите в дейности, производства, работни места и професии (чл. 1 от Инструкцията).

За да бъде категоризиран даден труд от първа или втора категория труд, следва да бъде доказано, че същият попада в обхвата на конкретна точка от ПКТП (отм. 01.01.2000 г.) и НКТП регламентираща категоризиране на труда от тази категория труд.

Прието е, че видно от приложения в пенсионното досие опис на осигурителния стаж на Н. Т., периодът от 11.11.1986 г. до 31.12.1999 г. / 13г.01м.20дни/ е зачетен от втора категория труд по т.42 от ПКТП. В тази връзка, спорен е стажът от 01.01.2000г. до 31.12.2003 г. и от 13.04.2004 до 13.04.2005 г., който е зачетен от трета категория труд. Наложен е извода, че неоснователно жалбоподателката претендира, че същия попада в обхвата на чл.2 т. 10 б „б“ от НКТП, според който трудът е от втора категория. Съгласно посочената разпоредба от втора категория при пенсиониране е трудът на работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на цех включително, заети непосредствено в дозиране на твърди суровини за производство на лакове, бои и каучукови смеси, подготвително-смесителни производства на базата на поливинилхлорид, химическа очистка и регенерация на антибиотици. сушене и мелене на фосфорит; изготвяне на лепила и импрегнационни разтвори на каучукова основа. Видно от удостоверение образец УП-3 № ИД-01-05-01- 04/05.01.204г., издадено от „Колора“ АД - [населено място] за периода от 11.11.1986 г. до 31.12.2003 г.- 17г. 01 м. и 19 дни и Удостоверение обр.УП-3 № ИД-56/21.08.2007г., издадено от „Колора" АД - [населено място] за периода от 13.04.2004 г. до 13.04.2005 г.- 1г.0м. и 0 дни заеманите от лицето длъжности са: „лаборант”

От първичните документи било видно, че жалбоподателката не е заемала длъжност на работник или инженерно-технически работник, пряко попадащи в обхвата на горепосочените киши от НКТП, ползващи правата на втора категория труд.

Позовал се е на констатациите получени с писмо с изх. № 5531-09-3122/1 от 19.10.2023г. на „Обединен осигурителен архив“ [населено място] към ТП-К.. Така решаващият орган е приел, че с оглед допълнително събраните доказателства, в административното производство не се установяват данни, които да доказват, че жалбоподателката е била заета непосредствено и производството на бои и лакове. Длъжността, която е заемала, не е до началник на цех включително, каквото е изискването на чл.2 т.10 б от НКТП, а е по щат на отдел „Качество и технически контрол“.

Предвид изложеното, решаващият орган е наложил извода, че не е налице основание за зачитане на претендирания стаж от втора категория труд и преценката на

пенсионния орган е правилна и законосъобразна.

С процесното решение е прието, че правилното зачитане на категорията труд на спорния стаж, осигурителният стаж на Н. Симеонова Т. е правилно определен в размер:

От II категория труд - 13 години 01 месеца 20 дни;

От III категория труд - 18 години 03 месеца 22 дни.

На основание чл. 104 КСО административният орган е определил общия осигурителен стаж превърнат към трета категория труд - 34 години 08 месеца 25 дни.

По делото е разпитана в качеството на свидетел С. Б., според показанията на която заяви, че е работила с жалбоподателката в същото дружество на същата длъжност - лаборант. Работили заедно с жалбоподателката, която познава от 1987г. свидетелят заяви, че трудовият процес като цяло им минавал в цеха. Проследявали процеса на направата на боята. След това се вземали проби от едни съдове и се правило анализ. Контролирали процеса на източване на боята в самия цех. Всичко се случвало в самия цех. 1999 година свидетелката напуснала работа. Лабораторията се намирала в самия цех и там извършвали съответния химически анализ. Не помни да са ползвали предпазни средства. Давали им кисело мляко, като противоотрова.

Показанията на свидетелката съдът намира за обективни и достоверни.

Така установената фактическа обстановка съдът мотивира следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна и в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО. Същата се явява процесуално допустима. Разглеждана по същество е неоснователна.

Оспореното решение е издадено от материално и териториално компетентен орган, съгласно нормата на чл. 117, ал. 3 от КСО. Обективирано е в писмена форма и съдържа всички предвидени в чл. 59, ал. 2 от АПК вр. чл. 117, ал. 5 от КСО реквизити. Не се установява при постановяването му да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Спорният момент в настоящото съдебно производство е дали следва да бъде признат за втора категория труд осигурителният стаж за периода от 01.01.2000 г. до 31.12.2003 г. и от 13.04.2004 г. до 13.04.2005 г., положен при осигурителят „Колора“ АД, [населено място].

За категоризиране на труда през този , като положен след 2000 г. са приложими правилата на Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране /НКТП/ /обн. ДВ, бр. 123/23.10.1998 г., в сила от 01.01.2000 г., изм. и доп. / и Инструкция № 13/31.10.2000 г. за прилагане на НКТП /обн. ДВ, бр. 94/17.11.2000 г., в сила от 01.01.2000 г. Инструкцията определя обхвата на НКТП и изискванията за категоризиране на труда на работещите в дейности, производства, работни места и професии (чл. 1 от Инструкцията). Нормите са материалноправни без обратно

действие.

Правилен е доводът на пълномощника на ответната страна, че длъжността „лаборант“ е попадала в текста на чл. 42 от отменения ПКТП до 31.12.1999 г. по която трудът им се е зачитал от втора категория, но в действащия НКТП, действащ след 01.01.2000 г. (когато е и спорния период) записа на „лаборант“ е отпаднал след 31.12.1999 г. като законова възможност да бъде зачетен по условията на втора категория труд.

Съгласно чл.3 от НКТП от трета категория труд при пенсиониране е трудът на невключените в чл.1 и 2 работници, специалисти и служители.

За да бъде категоризиран положението от жалбоподателката труд за претендираните периоди от втора категория, следва да бъде безспорно доказано, че същият попада в обхвата на конкретна точка от чл.2 на НКТП.

Съгласно чл.2, т.10, б.б от НКТП, по който жалбоподателката претендира да бъде категоризиран спорният осигурителен стаж, от втора категория при пенсиониране е трудът на работници, инженерно-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на цех включително, заети непосредствено в дозиране на твърди суровини за производство на лакове, бои и каучукови смеси; подготвително-смесителни производства на базата на поливинилхлорид; химическа очистка и регенерация на антибиотици, сушене и мелене на фосфорит; изготвяне на лепила и импрегнационни разтвори на каучукова основа.

В чл.9, ал.18 от Инструкция № 13/31.10.2000г. е уточнено, че от втора категория по чл.2, т. 10 от наредбата е трудът на работниците, инженерно-техническите специалисти и ръководните служители до ръководител на цех включително в химическите и всички други предприятия, осъществяващи посочените в точката производства и дейности, по списък, обявен в ТП на НОИ.

Посочените разпоредби определят задължителните предпоставки, които следва да са налице с оглед категоризиране на труда от втора категория труд. От събраните по делото доказателства не се установява, че за периодите след 31.12.1999 г., през които Н. Т. е работила на длъжност лаборант и на длъжност заместник началник отдел, отдел „Качество и технически контрол“, същата е била непосредствено заета в посочените в чл.2, т.10, б.б от НКТП дейности.

Съгласно изискванията на чл.40, ал.1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/, осигурителният стаж се установява е данните по чл.5, ал.4, т.1 от КСО, с трудови, служебни, осигурителни книжки и е документ по утвърден образец.

По силата на чл.40, ал.3 от НПОС документите по ал.1 се издават въз основа на ведомости за заплати, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд.

Съгласно разпоредбата на чл.104, ал.10 от КСО „Категорията труд, както и дейността по чл. 69 и 69а не могат да се доказват със свидетелски показания. За установяване на условията на труд и на заеманата длъжност не се допускат свидетелски показания,

когато не са представени писмени доказателства, които са издадени от работодателя/осигурителя, при който е положен трудът, и по време на полагането му.“

По делото са представени издадените от осигурителя удостоверения с отбелязана длъжност лаборант, трудовата книжка с отразена същата длъжност и данните в разплащателните ведомости за заемана длъжност в отдел „Качество и технически контрол“. От друга страна, нито в хода на административното производство, нито в хода на делото не бяха ангажирани никакви писмени доказателства, издадени от работодателя по време на полагане на труда / длъжностни характеристики, доказателства за условия на труд и място на работа и др./, от които да се установи наличието на предпоставките по чл.2, т.10, б.”б” от НКТП за категоризиране на спорния период от втора категория труд. Видно е от първичната разплащателна документация, че жалбоподателката не е заемала длъжност на работник или инженерно-технически работник до началник на цех, пряко попадаща в обхвата на чл.2, т.10, б.”б” от НКТП, ползваща правата на втора категория труд.

Съобразно свидетелски показания на св. С. Б., работила като лаборант до 1999 г., трудовият процес като цяло е бил в цеха, като са проследявали процеса на направа на боята, след което са вземани проби за анализ, контролирали са процеса на източване на боята в самия цех. От друга страна показанията на допуснатата свидетелка не следва да бъдат кредитирани, тъй като свидетелката е работила заедно с жалбоподателката до 1999 г., който период е категоризиран при преценка правото на пенсия от втора категория, съгласно действащите до 31.12.1999 г. разпоредби по категоризиране на труда и не е спорен. Свидетелката не е работила след 31.12.1999 г. в „Колора“ АД, като показанията ѝ са неотнормими към спорния период. От друга страна и от тези показания не се установява наличието на предпоставките по чл.2, т.10, б”б” от НКТП.

В чл.3 от Инструкция №13/31.10.2000 г. е въведено задължение за работодателите при изготвяне на документи за осигурителен стаж да вписват съответната точка от НКТП, по която предлагат да се зачете осигурителният стаж на лицата. Видно от текста на разпоредбата е, че категорията труд не се определя от работодателя, който има право само да даде предложение за категоризирането на труда. Преценката на категорията труд в рамките на образувано административно производство по отпускане на пенсия се извършва от длъжностното лице по пенсионно осигуряване въз основа на представените доказателства и на разпоредбите по категоризиране на труда при пенсиониране, действащи през съответния период. Следва да се отбележи, че в представените от жалбоподателя удостоверения обр. УП-3 и трудова книжка не е налице вписване относно категорията труд, по която осигурителят предлага да се зачете труда.

Аргумента на жалбоподателя, че трудът преди и след 01.01.2000 г. е полаган при еднакви условия на труд не е основание за категоризиране на труда от втора категория труд.

Различното категоризиране в отменения от 01.01.2000 г. ПКТП и действащата от 01.01.2000 г. НКТП на полаган при сходни условия труд, е въпрос на нормативно уреждане, като категоризирането на труда се извършва съобразно действащата към момента на полагане на труда нормативна уредба.

Следва да се отбележи, че в сега действащото законодателство не е налице разпоредба аналогична на чл. 67 от ПКТП (отм.); за причисляването на труда към съответната категория, независимо в кой отрасъл на производството е положен, ако работата е свързана със същата вредност и тежест. Очевидно е намерението на законодателят, за различно уреждане на правоотношенията по категоризиране на труда при пенсиониране при действието на ПКТП (отм.); и действащата понастоящем НКТП.

Както бе посочено по-горе от 01.01.2000 г. са в сила разпоредбите на Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране и Инструкция № 13 на НОИ от 31.10.2000 г. за прилагането ѝ. В тези нормативни актове е предвидено да ползват втора категория труд само работници, които са непосредствено заети в химически производства и дейности, посочени в чл. 2, т. 10 от Наредбата.

Неоснователни са и твърденията на жалбоподателя, че са внасяни осигурителни вноски за втора категория труд, поради което трудът следва да се категоризира от тази категория. Размерът на внесената осигурителна вноска не определя категорията труд. Н. на осигурителни вноски в дължимия размер не лишава лицата от права за категоризиране от определена категория, при положение, че трудът им попада в обхвата на конкретна точка от НКТП, съответно евентуално неоснователно внасяне на осигурителни вноски в по-голям размер, без трудът да попада в обхвата на определена точка от наредбата, не е предпоставка за категоризиране на труда от по-благоприятна категория труд.

Предвид гореизложеното съдът намира жалбата за неоснователна и оглед изхода на правния спор на ответната страна следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.

Водим от горното, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалбата на Н. С. Т., ЕГН [ЕГН], с посочен в жалбата съдебен адрес, чрез адв. А. Т. срещу Решение № 2153-21-204/01.11.2023г. на директора на ТП на НОИ -С. – град.

ОСЪЖДА на Н. С. Т., ЕГН [ЕГН] да заплати на ТП на НОИ - С.-град сумата в размер на 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението за изготвянето му.

СЪДИЯ: